EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.10.2013
COM(2013) 747 final

2013/0362 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2011/344/EL Portugalile liidu finantsabi andmise kohta

{SWD(2013) 435 final}

SELETUSKIRI

Portugali taotluse alusel andis nõukogu 17. mail 2011 Portugalile finantsabi (nõukogu rakendusotsus 2011/344/EL), et toetada jõulist majandus- ja reformikava, mille eesmärk on taastada usaldus, võimaldada majandusel tagasi pöörduda jätkusuutliku kasvu teele ning tagada Portugali, euroala ja ELi finantsstabiilsus.

Kooskõlas otsuse 2011/344/EL artikli 3 lõikega 10 on komisjon koos Rahvusvahelise Valuutafondiga ja konsulteerides Euroopa Keskpangaga vaadanud kaheksandat ja üheksandat korda läbi edusammud, mida kokkulepitud meetmete rakendamisel on saavutatud, samuti kõnealuste meetmete tõhususe ning majandusliku ja sotsiaalse mõju.

Võttes arvesse hiljutisi majandus-, eelarve- ja finantssuundumusi ning poliitilisi meetmeid, on komisjon seisukohal, et abi andmise aluseks olevaid majanduspoliitilisi tingimusi on vaja mõningal määral muuta, et tagada kava eesmärkide saavutamine, nagu on selgitatud nõukogu rakendusotsuse suhtes väljapakutud muudatuste põhjendustes.

2013/0362 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2011/344/EL Portugalile liidu finantsabi andmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. mai 2010. aasta määrust (EL) nr 407/2010, millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism,[1] eriti selle artikli 3 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas nõukogu rakendusotsuse 2011/344/EL artikli 3 lõikega 10 vaatas komisjon 16. septembrist kuni 3. oktoobrini 2013 koos Rahvusvahelise Valuutafondiga ja Euroopa Keskpangaga konsulteerides kaheksandat ja üheksandat korda läbi edusammud, mida ametiasutused on kokkulepitud meetmete rakendamisel saavutanud.

(2) SKP kvartaalne reaalkasv muutus käesoleva aasta teises kvartalis taas positiivseks ja lühikest perioodi käsitlevad näitajad osutavad sellele, et majandus on langusest tasapisi väljumas. Käesoleval aastal peaks reaalne SKP vähema 1,8 %, kuid 2014. aastal peaks see suurenema 0,8 % ja 2015. aastal 1,5 %. Pinged tööturul peaksid mõnevõrra leevenema, kuid prognoosi kohaselt saavutab töötuse määr tuleval aastal 17,7 % taseme ja hakkab alles seejärel järk-järgult vähenema. Makromajanduslikud väljavaated on väga ebakindlad, kuna 2014. ja 2015. aastal oodatav majanduse elavnemise pöördumatus sõltub kaubanduse ja finantsturgude positiivsest arengust, mis on jätkuval habras.

(3) 2013. aasta augustiks vähenes valitsemissektori eelarve puudujääk 0,6 protsendipunkti SKPst (ilma erakorralisi tegureid arvesse võtmata) võrreldes sama ajavahemikuga eelmisel aastal. Eelarve täitmist toetab maksutulu hea laekumine ja enamiku kulukirjete range kasutamine. Siiski on märgata ka teatavat kõrvalekaldumist seitsmenda läbivaatamise aruandes esitatud eelarveprognoosist. Need hõlmavad puudujääke seoses ELi rahaliste vahendite kasutusotstarbe läbivaatamisega ja sadamate käsitamise kontsessioonide müügi edasilükkamist. Lisaks avaldavad mõju sellised tegurid nagu prognoositust suuremad maksed ELi eelarvesse, teatavate maksuväliste tulude alalaekumine, Portugali riigipanga investeeringuportfelli Kreeka võlakirjadelt saadud dividendide ülekandmine Kreekale, oodatust madalamad sotsiaalmaksed avalike teenistujate pensioniskeemi ning prognoositust suuremad palga- ja vahetarbimise kulud. Kui esialgsed eelarveassigneeringud (0,3 % SKPst) on ära kasutatud, prognoositakse kõrvalekallete netomõju tulemusena 2013. aasta eelarvepuudujäägi suurenemist 0,5 % SKPst. Eelarvepuudujääki suurendas ka BANIF-panka tehtud kapitalisüst mahus 0,4 % SKPst, kuid seda ei võeta käesoleva programmi raames arvesse.

[1] ELT L 118, 12.5.2010, lk 1.

(4) Valitsus on võtnud parandusmeetmeid puudujäägi vähendamiseks 5,5 %ni SKPst vastavalt programmi eesmärgile, eelkõige vähendades investeeringuteks ettenähtud summasid ja tõhustades kontrolli valdkondlike ministeeriumide vahetarbimise üle (0,1 % SKPst). Valitsus käivitas ka ühekordse maksuvõlgade ja tasumata sotsiaalkindlustusmaksete sissenõudmise kava, mille abil kavatsetakse sisse nõuda võlgu ligikaudu 0,4 % ulatuses SKPst. Lisaks karmistati karistusi maksueeskirjade kuritegeliku rikkumise eest.

(5) 2013. aasta ajakohastatud eelarveprognooside kohaselt ulatub eelarve konsolideerimine (mõõdetuna struktuurse eelarvepositsiooni paranemisena) 0,5 %ni SKPst, mis on veidi madalam kui seitsmenda läbivaatamise aruandega ette nähtud 0,6 % SKPst. Prognoositud mahajäämus on tingitud eelkõige konsolideerimispakme aeglasest rakendamisest võrreldes esialgse kavaga ja selle osalisest asendamisest ühekordsete meetmetega. Lisaks on eelarvereservi mõjutanud muud ootamatud tegurid. Rakendamine viibis mitmesuguste takistuste tõttu, mille hulka kuulusid juulis tekkinud poliitiline kriis ja sellele järgnenud uue valitsuse moodustamine, vajadus reageerida konstitutsioonikohtu 29. augusti arvamusele, millega mõned ümberõppesüsteemi käsitleva seaduseelnõu sätted tunnistati põhiseadusvastaseks, ning tehnilised raskused teatavate meetmete rakendamisel, eelkõige vajadus ümber korraldada miinimummäära ületavate töötus- ja haigushüvitiste maksustamine sotsiaalkindlustusmaksuga vastavalt põhiseaduskohtu 5. aprilli otsusele.

(6) Valitsus kinnitas veelkord, et kavatseb 2014. aastal viia eelarvepuudujäägi tasemele 4 % SKPst. Sel eesmärgil võttis valitsus vastu konsolideerimismeetmed, mille maht moodustab ligikaudu 2,3 % SKPst. Need hõlmavad ka mõningaid kõrvalekaldeid 2013. aasta kavade täitmisest, mis kavatsetakse kõrvaldada 2014. aastal. Enamik konsolideerimismeetmeid on ette nähtud eelarveseaduse eelnõuga, kuid mõned meetmed rakendatakse eriõigusaktidega. Enamik meetmeid on pikaajalised ning põhinevad peamiselt kulude kokkuhoiul. Eelarve kohandamise eesmärkide täitmiseks peab alaliste konsolideerimismeetmete kumuleeritud summa ulatuma ligikaudu 4,7 miljardi euroni 2013.−2014. aastal (2,8 % SKPst). See näitaja ei ole muutunud võrreldes seitsmenda läbivaatamise aruandega. Meetmete rakendamisel 2013. aastal tekkinud viivituste tõttu rakendatakse osa neist 2014 aastal.

(7) Enamik 2014. aasta konsolideerimisest (ligikaudu 1,8 % SKPst) peaks tulenema viimase aasta jooksul toimunud avaliku sektori kulude läbivaatamisest ning selle eesmärk on suurendada võrdsust ja tõhusust sotsiaalsete siirete ja avalike teenuste valdkonnas. Avaliku sektori kulude läbivaatamise meetmete põhimõju avaldub kolmel suunal: 1) avaliku sektori palgakulude vähendamine, vähendades avaliku sektori töötajate arvu ja suurendades kõrgema kvalifikatsiooniga töötajate osakaalu, viies avaliku sektori tööeeskirjad kooskõlla erasektori eeskirjadega ning muutes tasustamispoliitika läbipaistvamaks ja tulemuspõhisemaks; 2) pensionireformi rakendamine ning 3) valdkondlikud kulude kärped eri haruministeeriumide ja programmide lõikes.

(8) Selleks et kompenseerida 2013. aasta eelarve täitmise negatiivse mõju kandumist järgmise aasta eelarvele, ja viia eelarvepuudujääk ettenähtud tasemele 4 % SKPst, võetakse lisaks avaliku sektori kulude läbivaatamise pakmele ka muid pikaajalisi meetmeid mahus 0,4 % SKPst eesmärgiga veelgi parandada maksude ja sotsiaalhüvitiste struktuuri tõhusust ja võrdsust. Lisaks võetakse ühekordseid meetmeid mahus 0,2 % SKPst, mis on enam kui piisav vabatahtlikel kokkulepetel põhineva avaliku sektori koondamiskava kulude katmiseks.

(9) Prognoosi kohaselt saavutab valitsemissektori võla suhe SKPsse haripunkti (127,8 %) 2013. aastal ning hakkab seejärel vähenema. Valitsemissektori võla näitaja on veidi suurem kui seitsmenda läbivaatamise aruandes, kuna sellekohaseid 2012. aasta võlaandmeid korrigeeriti ülespoole ning teatavad lühiajalised võlgade vähendamise meetmed jäid teostamata.

Eelkõige on oodata, et sotsiaalkindlustuse stabiliseerimisfond ostab järk-järgult Portugali valitsuse võlakirju juurde ja suurem osa erastamisest laekuvaid vahendeid jääb eriülesandega äriühingu Parpublica valdusesse kuni Euroopa rahvamajanduse arvepidamise süsteemi ESA 2010 jõustumiseni ja ettevõtte staatuse kindlaksmääramiseni. Lisaks on riigikassa saldo eelarveaasta lõpu seisuga hinnanguliselt ligikaudu 2 miljardit euro võrra prognoositust suurem.

(10) Eelarve kohandamist toetavad mitmed fiskaalsed struktuurimeetmed, millega parandatakse tulude laekumist ja kontrolli valitsemissektori kulutuste üle. Eelkõige viiakse keskvalitsuse ning piirkondliku ja kohaliku omavalitsuse tasandi eelarveraamistik põhjaliku reformiga vastavusse eelarvemenetluste ja -juhtimise hea tavaga. Uus kohustuste kontrollimise süsteem annab tulemusi, kuid selle rakendamist tuleb hoolega jälgida, et rahastamine vastaks kohustustele. Jätkatakse avaliku halduse reforme eesmärgiga ajakohastada ja ratsionaliseerida avaliku sektori tööhõivet ja asutusi. Tulude haldamise reformiga parandatakse järelevalvet ja maksukuulekust. Avaliku ja erasektori partnerluste üle peetavad läbirääkimised on olnud edukad ning alates 2013. aastast prognoositakse märkimisväärset kokkuhoidu. Riigi osalusega ettevõtete tegevus jõudis keskmiselt tasakaalu 2012. aasta lõpuks ning tulemuste taashalvenemise vältimiseks kavandatakse uusi reforme. Tervishoiusektori reformid annavad märkimisväärset kokkuhoidu ja nende rakendamine jätkub üldiselt kooskõlas eesmärkidega.

(11) Möödunud aastal suurenes märkimisväärselt pankade kapitali osakaal, mis võimaldas pankadel täita EBA kehtestatud kapitalipuhvri nõuet ning samuti saavutada programmieesmärk suurendada esimese taseme põhiomavahendeid 10 %ni. Ka siis, kui hinnata pankade omavahendeid uue kapitalinõuete direktiivi (CRD IV) alusel, on kapitalipuhvrid veel täiesti piisavad. Uusi kapitalinõudeid hakatakse kohaldama 1. jaanuarist 2014. Portugali riigipank töötab praegu välja lähenemisviisi kapitalinõuete direktiivi IV paketi rakendamiseks. Tõenäoliselt täidetakse eesmärk viia 2014. aastaks soovituslik laenude ja hoiuste suhe 120 %ni, kusjuures juba praegu on mõnel pangal see näitaja alla künnisväärtuse. Tugevdatakse ka jõupingutusi ettevõttesektoris rahastamisallikate mitmekesistamiseks. Valitsemissektori rahastatavate krediidiliinide hiljutise hindamise tulemuste alusel ja vastavalt poliitiliste soovituste pakmele esitasid ametiasutused meetmekavakava, mille eesmärk on parandada nende vahendite toimimist ja juhtimist. Lõpule on jõudmas kriisiohjevahendite – pangakriiside lahendamise fondi, varase sekkumise volituste ja rekapitaliseerimist käsitleva seaduse – ettevalmistamine.

(12) Edusamme on tehtud majanduskasvu ja konkurentsivõimet edendavate struktuurireformide rakendamisel. Alates 1. oktoobrist on vähendatud töölepingute lõpetamisel makstavate lahkumistasusid ja loodud on kaks kompenseerimise fondi, millest osaliselt rahastatakse töölepingute lõpetamisel makstavaid lahkumistasusid. Aktiivse tööturupoliitika arendamiseks on astutud täiendavaid samme. Vastu on võetud täiendavaid meetmeid hariduse valdkonnas, kus on üldiselt saavutatud märkimisväärset edu.

(13) Heas tempos rakendatakse teenuste direktiivi, mille eesmärk on vähendada tõkkeid turule sisenemisel ja elavdada konkurentsi ja majandustegevust, muutes eri riikide turule esmase sisenemise lihtsamaks. Direktiivi ülevõtmine on nüüd lõppjärgus. Vastu on võetud raamseadus, millega parandatakse reguleeritud kutsealade toimimist ja nähakse ette kutseorganisatsioonide moodustamine. Nüüd on kavas reformid lõpule viia, kehtestades 18 kutsealale uue põhikirja. Raamseadus, milles sätestatakse kõige olulisemate riiklike reguleerivate asutuste toimimise põhimõtted, sealhulgas nende suur sõltumatus ja autonoomia, on jõustunud, ning peatselt võetakse vastu ka sektoreid reguleerivaid asutusi käsitlevad määrused. Elektritariifi võla likvideerimise meetmete rakendamine on takerdunud, kuigi valitsus kehtestas hiljuti uue maksu selle probleemi osaliseks

lahendamiseks. Vastu on võetud mõned uued õigusaktid, millega lihtsustati litsentsimismenetlusi ja vähendati muud halduskoormust, näiteks uus pinna-, ruumi- ja linnaplaneerimise alusseadus.

(14) Nüüd aga tuleb tööd teha transpordisektori jätkusuutlikkuse tagamiseks ja selle avamiseks konkurentsile. Teatavaid edusamme on tehtud raudteeinfrastruktuuriettevõtja finantsseisundi parandamiseks, kuid selleks, et selle tegevus jõuaks 2015. aastaks tasakaalu, tuleb veel palju pingutada. Kiirendada tuleb reforme sadamate valdkonnas.

(15) Võetud on mõningaid täiendavaid meetmeid ettevõtlusvaldkonna, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate likviidsustingimuste parandamiseks.

Kohtusüsteemi reformid on lõpusirgel. Kuhjunud kohtuasjade vähendamisel ja ülioluliste reformide osas on tehtud edusamme. Nii näiteks on lõpule viidud või jõuavad peagi lõpule geograafiliste kohtupiirkondade reorganiseerimine ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku reform. Parandatakse kohtusüsteemi toimimist, mis on väga oluline majanduse ladusa ja õiglase toimimise seisukohalt. Selleks tuleb i) tagada tõhus ja õigeaegne lepingute täitmine ja konkurentsieeskirjade rakendamine; ii) suurendada tõhusust, korraldades ümber kohtusüsteemi ja muutes kohtute haldamise süsteemi; iii) muuta kohtuasjade (sealhulgas makse käsitlevate asjade) läbivaatamise süsteem veelgi kiiremaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse 2011/344/EL artikli 3 lõiked 7–9 asendatakse järgmistega:

„7. Portugal võtab 2013. aastal kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud tingimustega vastu järgmised meetmed:

(a) valitsemissektori eelarve puudujääk ei ületa 2013. aastal 5,5 % SKPst. Eelarvepuudujäägi arvutamisel ei võeta arvesse selliste meetmete võimalikku mõju eelarvele, millega Portugali valitsus toetab panku finantssektoristrateegia raames. 2013. aasta eelarves ja lisaeelarves sisalduvaid konsolideerimismeetmeid rakendatakse kõrvalekaldumatult kogu aasta jooksul. Kui eelarve täitmisel tekib kõrvalekaldeid, võtab valitsus täiendavaid parandusmeetmeid;

(b) Portugal jätkab erastamiskava rakendamist;

(c) Portugal viib lõpule jagatud teenuste rakendamise avalikus halduses;

(d) Portugal jätkab haiglate võrgu reorganiseerimist ja ratsionaliseerimist ning spetsialiseerib, koondab ja vähendab haiglateenuseid ning läheb üle haiglate ühisele juhtimisele ja haldamisele. Ta tagab haiglate reorganiseerimise mitmeaastase tegevuskava rakendamise;

(e) Pärast uue linnaalade üüriseaduse 6/2006 muudatuste ja renoveerimise haldusmenetlust lihtsustava dekreetseaduse vastuvõtmist hindab Portugal põhjalikult eluasemeturu toimimist;

(f) Portugal loob üleriigilise maa registreerimise süsteemi, et võimaldada linnaplaneerimisel jaotada kasu ja kulusid võrdsemalt;

(g) Portugal töötab välja ja rakendab alternatiivsed tööturureformi kavad, mille mõju on sarnane nendele reformikavadele, mille konstitutsioonikohus kuulutas 26. septembril 2013 põhiseadusevastaseks;

(h) Portugal soodustab palgasuundumusi, mis on kooskõlas eesmärgiga edendada töökohtade loomist ja parandada ettevõtete konkurentsivõimet, et vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust. Programmiperioodil suurendatakse alampalka ainult juhul, kui see on põhjendatud majanduslike ja tööturu suundumustega;

(i) Portugal jätkab oma aktiivse tööturupoliitika tõhustamist vastavalt hindamisaruande tulemustele ja tegevuskavale, et parandada riiklike tööturuasutuste toimimist;

(j) Portugal jätkab oma tegevuskavades kirjeldatud meetmete rakendamist, et parandada kesk- ja kutsehariduse ja -koolituse kvaliteeti. Eelkõige esitab valitsus kava koolide rahastamisraamistiku tõhususe parandamiseks ning määrab kindlaks võrdlusaluseks olevad kutsekoolid;

(k) Portugal võtab vastu seni tegemata sektoripõhised muudatused, mida on vaja teenuste direktiivi täielikuks rakendamiseks;

(l) Portugal esitab parlamendile kutseorganisatsioonide põhikirja muutmise õigusakti eelnõu;

(m) sellega seoses kiidab Portugal heaks ka ettepanekud muuta reguleerivaid asutusi käsitlevaid määrusi;

(n) Portugal avaldab igas kvartalis aruande majanduse elavnemise määra, ettevõtete maksevõimetust käsitlevate kohtuasjade läbivaatamise kiiruse ja kulude, maksuasju käsitlevate kohtuasjade läbivaatamise kiiruse ja kulude ning kohtuasjade jõustamismenetluste lõpetamise määra kohta;

(o) Portugal parandab ärikeskkonda ja lõpetab selleks pooleliolevad halduskoormuse vähendamise reformid [täielikult toimiv ühtne kontaktpunkt ja eelnevat heakskiitu mittevajavad projektid] ja lihtsustab veelgi kehtivaid litsentsimismenetlusi ja eeskirju ning vähendab majanduses halduskoormust, mis on majandustegevuse arengu peamiseks takistuseks;

(p) Portugal viib lõpule sadamate juhtimissüsteemide reformi, sealhulgas vaatab läbi sadamate käitamise kontsessioonid;

(q) Portugal rakendab meetmeid posti- ja telekommunikatsioonisektori toimimise parandamiseks;

(r) Portugal rakendab meetmeid transpordisüsteemi toimimise parandamiseks;

(s) Portugal rakendab meetmeid energiatariifi võla likvideerimiseks;

(t) Portugal tagab, et kohaldatakse uut avaliku ja erasektori partnerluse õiguslikku ja institutsionaalset raamistikku ning avaliku ja erasektori partnerluse maanteelepingute läbirääkimised jätkuvad vastavalt valitsuse esitatud strateegilisele kavale ja õigusraamistiku läbivaatamisele, et saavutada märkimisväärne kokkuhoid eelarves, eelkõige 2013. aastal;

(u) Portugal jätkab keskendumist meetmetele, millega võideldakse maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastu ning tugevdatakse maksumaksjate seaduskuulekust.

8. Portugal võtab 2014. aastal kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud tingimustega vastu järgmised meetmed:

(a) valitsemissektori eelarve puudujääk ei ületa 2014. aastal 4 % SKPst. Eelarvepuudujäägi arvutamisel ei võeta arvesse selliste meetmete võimalikku mõju eelarvele, millega Portugali valitsus toetab panku finantssektoristrateegia raames. Selle eesmärgi täitmiseks rakendab Portugal täielikult 2014. aasta eelarveseaduse kohased eelarve konsolideerimise meetmed mahus 2,3 % SKPst. Enamik meetmeid on alalised ning põhinevad peamiselt kulude kokkuhoiul;

(b) konsolideerimispake põhineb kulude vähendamise meetmeil, mis töötati välja avaliku sektori kulude läbivaatamise raames. Nende meetmete kogumaht on 2014. aastal 1,8 % SKPst. Meetmed hõlmavad 1) eelkõige vabatahtlikel kokkulepetel põhineva koondamiskava rakendamise teel palgakulude vähendamiseks avaliku sektori töötajate arvu vähendamist, samuti kõrgema kvalifikatsiooniga töötajate osakaalu suurendamist; avaliku ja erasektori tööeeskirjade täiendavat lähendamist, sealhulgas töötundide arvu suurendamist ja puhkuseõiguste kärpimist, ning ühtse palgaskaala kehtestamist ja lisatasude süsteemi ratsionaliseerimist. Suurendatakse töötajate sissemakseid tervisekindlustuse erikavadesse, et süvendada avalike kulutuste võrdsust ja tõhusust; 2) pensionisüsteemi ümberkorraldamist, tõstes ametlikku pensioniiga jätkusuutlikkuse teguri muutmise teel; avalike teenistujate pensionikorra ja üldise pensionisüsteemi raames pensioniõiguste arvutamise reeglite ühtlustamist, säilitades nende isikute õigused, kelle pension jääb alla miinimummäära, ning avalike teenistujate pensionikorra ja üldise pensionikorra toitjakaotuspensioni eeskirjade ühtlustamist, pidades eelkõige silmas juhtumeid, kus selline pension lisandub muudele pensioniliikidele; 3) vahetarbimise ja kulutuste programmidega seotud kokkuhoidu kõigis haruministeeriumides. Mõne meetme võib osaliselt või täielikult asendada muude meetmetega, pidades silmas poliitilisi ja õiguslikke riske;

(c) avaliku sektori kulude läbivaatamise pake sisaldab ka muid pikaajalisi meetmeid mahus 0,4 % SKPst, mille eesmärk on veelgi parandada maksude ja sotsiaalhüvitiste struktuuri tõhusust ja võrdsust. Eelkõige suurendatakse ametiautodega seotud kulude suhtes kohaldatavat maksumäära ning parandatakse keskkonna- ja rahvatervisemaksude struktuuri, tehes muudatusi diiselmootoriga sõiduautode ning tubaka ja alkohoolsete jookide maksustamises. Kõrvaldatakse pensioni- ja kinnisvarafondidele tehtud erandid kinnisvara maksustamisel. Kaotatakse avalik-õiguslike asutuste ja organite liikmete suhtes kohaldatav sotsiaalkindlustusmaksete ülemmäärad. Kehtestatakse eriaktsiis energeetikasektorile, et kärpida selle ülemääraseid hinnalisandeid. Osa laekuvast aktsiisist kasutatakse tariifivõla vähendamiseks. Internetipõhiste hasartmängude litsentside müümisel peetakse silmas turu korrastamist. Sellised hasartmängud maksustatakse. Meediaspektri suhtes kehtestatakse erimaks ja finantseerimisasutuste suhtes kehtestatud maksu tõstetakse. Lisaks sellele rakendatakse ühekordseid meetmeid, mis katavad ja ületavad vabatahtlikel kokkulepetel põhineva avaliku sektori koondamiskava kulude katmiseks. Muu hulga antakse ettevõtja CTT tervisekindlustusfond üle valitsemissektorile, müüakse sadamate ja silode käitamise kontsessioone ning müüakse avalik-õigusliku äriühingu ülemäärane naftavaru, millest laekub eridividende;

(d) Portugal esitab aruande eesmärgiga i) teha kindlaks riigi poolt ja kohalikul tasandil pakutavate teenuste ja nende tasandite õiguspädevuse kattumised ja muud madala tõhususe põhjused; ii) korraldada ümber ministeeriumide poolt osutatavate detsentraliseeritud teenuste võrk ümber kodanike teeninduspunktide võrgu ja muude põhimõtete alusel, mis võimaldavad parandada teenuste osutamise geograafilist jaotust, edendada ühiste teenuste osutamist ja arendada digitaalset valitsust.

(e) Portugal jätkab haiglate võrgu reorganiseerimist ja ratsionaliseerimist, spetsialiseerib, koondab ja vähendab haiglateenuseid ning läheb üle haiglate ühisele juhtimisele ja haldamisele. Ta tagab haiglate reorganiseerimise mitmeaastase tegevuskava rakendamise;

(f) Portugal rakendab sõltumatu gaasi ja elektrienergia logistikateenuste ettevõtte loomise kava;

(g) Portugal rakendab meetmeid transpordisüsteemi toimimise parandamiseks;

(h) Portugal hindab käibemaksu kassapõhise arvestamise vabatahtliku korra kasutamise mõju;

(i) Portugal koostab ülevaate ja analüüsi selliste määruste rakendamisega kaasnevate kulude kohta, mis võivad oluliselt mõjutada majandustegevust.

9. Finantssektori vastu usalduse taastamiseks püüab Portugal säilitada adekvaatse kapitalitaseme oma pangandussektoris ning teostab nõuetekohase finantsvõimenduse vähendamise vastavalt vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud tähtaegadele. Seoses sellega rakendab Portugal finantsstabiilsuse tagamiseks pangandussektori toimimise strateegiat, mis on kokku lepitud komisjoni, EKP ja IMFiga. Eelkõige teeb Portugal järgmist:

(a) jälgib kapitalinõuete direktiivi IV paketiga ettenähtud kapitalinõuete rakendamist pankades ning tagab, et kapitalipuhvrid on piisavad keerulises ärikeskkonnas;

(b) soovitab pankadel tugevdada jätkusuutlikult oma tagatispuhvreid;

(c) tagab pangandussektori finantsvõimenduse tasakaalustatud ja nõuetekohase vähendamise, mis on oluline selleks, et alaliselt kõrvaldada rahastamise tasakaalustamatus ja vähendada sõltumist eurosüsteemi rahastamisest keskpikas perspektiivis. Pankade rahastamis- ja kapitalikavad vaadatakse läbi kord kvartalis;

(d) toetab erasektoris ja eelkõige VKEde hulgas rahastamisvõimaluste mitmekesistamist rea meetmetega, mille eesmärk on parandada nende juurdepääsu kapitaliturgudele;

(e) jätkab riigile kuuluva grupi Caixa Geral de Depósitos tõhustamist;

(f) korraldab praegu eriotstarbelise äriühingu Parvalorem valduses olevate BPN-panga laenude haldaja leidmiseks pakkumismenetluse, mille võitja ülesandeks jääb varad järk-järgult tagasi nõuda. Portugali valitsus tagab tütarettevõtjate ja varade õigeaegse võõrandamise kahes ülejäänud riigile kuuluvas eriotstarbelises äriühingus;

(g) tuginedes esitatud ettepanekutele, millega ergutatakse ettevõtlussektori rahastamisvõimaluste mitmekesistamist, töötab välja ja rakendab lahendused, mis pakuvad ettevõtlussektorile traditsioonilise pangakrediidi kõrval alternatiivseid rahastamisvõimalusi. Portugali valitsus hindab võimalusi parandada valitsemissektori

rahastatavate krediidiliinide tulemuslikkust ja nende haldamise parandamise võimalusi, võttes aluseks hiljutise välisauditi aruande ja esitatud tegevuskava;

(h) analüüsib pankade maksevõime taastamise kavu ning annab süsteemile suuniseid maksevõime taastamiskavade kohta ja koostab pankade esitatud aruannete alusel kriisilahenduskavad ning esitab parlamendile ettepaneku muuta rekapitaliseerimist käsitlevat seadust vastavalt Eurooa Komisjoni uuele teatisele „Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras";

(i) rakendab finantseerimisasutuste raamistiku kodumajapidamiste võla kohtuväliseks restruktureerimiseks, muudab ettevõtete võla restruktureerimise sujuvamaks ja rakendab tegevuskava üldsuse teadlikkuse tõstmiseks seoses restruktureerimisvahenditega;

(j) koostab igas kvartalis aruanded uute restruktureerimisvahendite rakendamise kohta; hiljuti läbiviidud uuringute põhjal analüüsib erinevaid võimalusi muuta maksevõimeliseks rohkem selliseid äriühinguid, kes järgivad PER (elavdamise erimenetlus rängas finantsolukorras olevatele äriühingutele) ja SIREVE (äriühingute maksevõime taastamise süsteem kohtuväliste kokkulepete kaudu äriühingute puhul, kes on majanduslikult raskes olukorras või kes juba on või varsti muutuvad maksejõuetuks) menetlusi.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Portugalile.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja